

CENTER ZA SOCIALNO DELO
SPODNJE PODRAVJE

Trstenjakova ulica 5a
2250 Ptuj

Številka: 1201/2024-33
Datum: 26.2.2024

T: 02 787 56 00
F: 02 778 77 71
E: gp-csd.sppod@gov.si

OBČINA PODLEHNIK

Podlehnik 9
2286 Podlehnik

Zadeva: sofinanciranje programa VARNA HIŠA PTUJ

V prilogi vam pošiljamo končno poročilo za leto 2023 programa Centra za socialno delo Spodnje Podravje z naslovom Varna hiša Ptuj.

Hvala za sodelovanje in lepo pozdravljeni!

Strokovna delavka:
Anita Brunčič, mag. soc. del.

mag. Miran Kerin
direktor

Priloga:
- končno poročilo Varna hiša Ptuj za leto 2023

**CENTER ZA SOCIALNO DELO
SPODNJE PODRAVJE**

Trstenjakova ulica 5a
2250 Ptuj

Ptuj, 26.2.2024

T: 02 787 56 00
F: 02 778 77 71
E: gp-csd.sppod@gov.si

POROČILO PROGRAMA »VARNA HIŠA PTUJ« ZA LETO 2023

Naslov programa: Varna hiša Ptuj

Izvajalec programa: CENTER ZA SOCIALNO DELO SPODNJE PODRAVJE

Naslov izvajalca: Trstenjakova ulica 5a, 2250 Ptuj

Telefon izvajalca: 02/787 56 00

Elektronski naslov: varna.hisa.ptuj@gmail.com

Odgovorna oseba: mag. Miran Kerin, direktor

1. Predstavitev programa:

Varna hiša Ptuj je javni socialno varstveni program, ki ga izvaja Center za socialno delo Spodnje Podravje od leta 2004. Oblikoval se je zaradi potreb žrtev nasilja in stroke. S programom Varna hiša Ptuj smo dosegli, da se ženske, žrtve nasilja iz lokalnega okolja, skupaj z otroki lahko umaknejo iz nasilnega odnosa v varno okolje in hkrati tudi ohranijo stik z dosedanjim socialnim okoljem. Je edini tovrsten program na področju Upravne enote Ptuj, ki obsega 16 občin, kjer je po statističnih podatkih in podatkih organov pregona veliko nasilja v družini.

MDDSZ je 25. 1. 2018 izdalo Sklep o sofinanciranju programov socialnega varstva v obdobju od 2018 do 2024, s katerim je program Varna hiša Ptuj pridobil sedemletno financiranje s strani MDDSZ.

Za program smo v letu 2008 pridobili Strokovno verifikacijo javnega socialnovarstvenega programa in jo v skladu s Pravilnikom o strokovni verifikaciji socialnovarstvenih programov v letu 2021 obnovili, le-ta je veljavna do 2028.

Program Varna hiša Ptuj je vključen v enotno evalvacijo Inštituta RS za socialno varstvo.

Z Varno hišo Ptuj se dopolnjuje in krepi nacionalna mreža zatočišč za ženske in otroke z izkušnjo nasilja. Z nastanitvenim programom žrtvam nasilja v lokalnem okolju se ohranja se dostopnost hkrati pa imajo žrtve nasilja omogočeno večjo ponudbo pomoči in večjo možnost izbire.

Delovanje programa financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter občine UE Ptuj. K ustvarjanju boljših pogojev za delovanje programa z različnimi materialnimi sredstvi prispevajo donatorji. Že več let sodelujemo s stalnimi donatorji in dobroteljnimi organizacijami: Ljubljanske mlekarne, Ptujске pekarne, Meso izdelki Žerak, Kmetija Bolcar, Radio Tednik, DM, lekarna Toplek, humanitarno društvo Soroptimist Ptuj, slovenska Karitas sv. Jurij, Rdeči križ, CID Ptuj, projekt »Božiček za en dan«, projekt »Uresniči željo« in številni drugi neimenovani posamezniki.

Vsako leto se z različnimi humanitarnimi društvi in organizacijami povežemo ob prazničnih mesecih. Že vrsto let sodelujemo s projektom »Božiček za en dan«, kjer vsako leto poskrbijo za božično obdarovanje otrok; sodelujemo pa tudi s projektom »Uresniči željo«, kjer pa poskrbijo za obdarovanje žensk.

2. Vsebinsko poročilo o programu

Namen programa

Namen Varne hiše Ptuj je umik iz ogrožajočega okolja na varno ženskam in otrokom, ki doživljajo kakršnokoli obliko nasilja (psihično, fizično, spolno, ekonomsko nasilje ali zanemarjanje).

Osnovna naloga našega programa je omogočanje zaščite ter podpore ženskam in njihovim otrokom pri zavestnem spoprijemanju z lastnim življenjem. Tukaj ima ženska možnost začeti spreminjati svoje življenje in si ustvarjati eksistenco v skladu z lastnimi željami in potrebami. Hkrati pa skušamo vplivati tudi na izboljšanje informiranja in osveščanja potencialnih uporabnikov o možnostih vključitve v program.

Kraj in čas izvedbe programa

Program Varna hiša Ptuj se izvaja v dveh stanovanjih večstanovanjske hiše. Uporabnikom programa nudimo skupaj 7 sob, v katerih je 18 postelj. V vsakem od stanovanj imamo še po eno otroško posteljico. Vsaka uporabnica ima svojo sobo, ki jo deli le s svojimi otroki. Na tak način zagotavljamo zasebnost in varen prostor, kamor se ženska lahko umakne, kadar potrebuje čas, da se umiri in razbremeni.

V programu Varna hiša Ptuj nudimo tudi telefonsko svetovanje in smo za žrtve nasilja dosegljivi na telefonskih številkah 051/368 299 24 in 02/787 56 69 v času poslovnega časa varne hiše, ki je od ponedeljka do petka med 7. in 20. uro.

Za uporabnice, ki se trenutno nahajajo v varni hiši smo dosegljivi na mobilni telefon tudi izven našega poslovnega časa, 24 ur na dan, vse dni v tednu.

Sprejem v program

Sprejem je možen pod enakimi pogoji za vsako žensko, ki se čuti ogroženo. Pogoj je le pripravljenost sprejeti določila Pravilnika o delovanju Varne hiše Ptuj in dane prostorske možnosti. Posebnih omejitev in postopkov pred sprejemom ni, dovolj je le izjava ogrožene ženske, da se želi umakniti na varno. Praviloma se pred sprejemom z vsako žensko srečamo na Centru za socialno delo Spodnje Podravje, kjer se opravi uvodni razgovor pred nastanitvijo, podamo ji informacije o pogojih bivanja v varni hiši.

Seznamimo jo s Pravilnikom o delovanju Varne hiše Ptuj ter hišnim redom. Odločitev za vključitev v varno hišo je prostovoljna, prav tako pa tudi izstop iz programa.

Ženska, ki se za prihod ni odločila prostovoljno, ali se s pravili bivanja in hišnega reda v varni hiši ne strinja, ne more biti sprejeta.

Prednost pri vključitvi v naš program imajo ženske in otroci iz območja Upravne enote Ptuj.

Po namestitvi v varno hišo z uporabnico pripravimo individualni varnostni načrt, ki je namenjen povečanju njene varnosti in varnosti otrok pred nasiljem; po enem mesecu bivanja v varni hiši pa uporabnica skupaj s strokovno delavko oblikuje individualni načrt pomoči, kjer uporabnica sama opredeli svoje cilje in načrtuje njihovo uresničitev oziroma pot za doseg le-teh. Individualni načrt pomoči se evalvira vsake tri mesece.

Uporabnica je v času bivanja v varni hiši dolžna zase in za svoje otroke prispevati k stroškom bivanja. Mesečni prispevek znaša 23% zneska denarne socialne pomoči za prvo odraslo osebo, za prvega otroka 8% ter za vsakega naslednjega otroka 4%.

Uporabnice brez sredstev za preživetje ne plačujejo prispevka in imajo bivanje brezplačno, dokler ne pridobijo dohodka oz. sredstev za preživetje.

Cilji programa:

- umik v varno okolje – zagotovljeno varno mesto
- aktivno sodelovanje v programu
- boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic
- okrepljena socialna mreža (nove in stare) in razvite socialne veščine
- povečana varnost
- pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti
- spremembe na osebni ravni
- izboljšana življenjska situacija
- prepoznavnost programa
- informiranje in svetovanje ženskam, žrtvam nasilja, ki niso vključene v program
- sodelovanje z vladnimi in nevladnimi organizacijami

Oblike pomoči dela z uporabniki:

metoda dela s posameznikom:

- informativni razgovor (telefonsko ali osebno svetovanje ob nasilju v družini, anonimno in zaupno)
- svetovalni razgovor (svetovanje preko telefona ali osebno pred vključitvijo v program)
- varna nastanitev in možnost začasnega varnega bivanja v varni hiši
- psihosocialna pomoč oz. podpora ženskam in njihovim otrokom v času bivanja v varni hiši, oblikovanje individualnega načrta ter pomoč pri izvajanju in spremljanju individualnega načrta
- pomoč pri organizaciji vsakodnevnega življenja
- pomoč pri preskrbi osnovnih življenjskih potrebščin
- pomoč pri uveljavljanju različnih pravic (zagovorništvo, spremstvo, delo posredno za uporabnico, pridobivanje informacij za njo)
- pomoč pri vzgoji otrok (varstvo otrok, delavnice in druge aktivnosti za otroke)
- svetovalni razgovor z bivšimi uporabnicami
- evalvacija individualnega načrta
- zaključni razgovor in odpust

metoda dela s skupino:

- hišni sestanki (enkrat tedensko)
- skupina uporabnic varne hiše (pogovor o različnih vsebinah; npr. postavljanje mej pri vzgoji otrok, samopodoba in občutek lastne vrednosti, čustva, komunikacija, moška in ženska vloga v družini, odnos do nasilja, predelava osebne izkušnje nasilja v partnerskem odnosu, ugotavljanje in spreminjanje disfunkcionalnih prepričanj in stališč do same sebe, partnerja, otrok,...) – skupina se srečuje dvakrat mesečno po 1,5 ure
- kreativne delavnice za ženske in otroke (pletenje, izdelovanje voščilnic, šivanje, izdelava različnih okraskov, kuhanje in pečenje...) – kreativne delavnice potekajo dvakrat mesečno po dve uri
- tematske delavnice za ženske (o čustvih, vrednotah, komunikaciji, potrebah, učenje postavljanja mej pri vzgoji otrok, samopodoba in občutek lastne vrednosti, ženska in moška vloga v družini, odnos do nasilja, predelava osebne izkušnje nasilja v partnerskem odnosu, ugotavljanje in spreminjanje disfunkcionalnih prepričanj in stališč do same sebe, partnerja, otrok....) – tematske delavnice potekajo dvakrat mesečno po 1,5 ure

socialno delo s skupnostjo:

- sodelovanje z institucijami v lokalni skupnosti in širše, z namenom pomoči uporabnicam (centri za socialno delo, policijo, društvom Ars Vitae, CID Ptuj, Ljudsko univerzo Ptuj, zdravstvenimi domovi, vrtci, osnovnimi in srednjimi šolami, občinami, podjetji za stanovanjske storitve, bolnišnicami, zavodom za zaposlovanje, kriznimi centri za žrtve nasilja, drugimi varnimi hišami ter materinskimi domovi, Rdečim križem, Karitasom, društvi v lokalnem okolju, odvetniki, sodišči, tožilstvi...)

- promocija programa v lokalnem okolju – Ob mednarodnih dnevih boja proti nasilju nad ženskami smo skupaj s CSD spodnje Podravje pripravili strokovni posvet v prostorih Stare steklarske na Ptuj z naslovom Ženska v krogu nasilja v družini in vloga strokovnih služb v procesu pomoči. Hkrati je bila na isti lokaciji postavljena razstava »Varno naselje«, kjer smo predstavili programe pomoči žrtvam nasilja v lokalnem okolju. Z različnimi institucijami, ki se odzivajo na potrebe žrtev družinskega nasilja smo pripravili tudi prispevek za medije v obliki predstavitve programa in načina pomoči, ki jo nudimo. Prav tako smo v lokalnih občilih objavili vse kontaktne številke, ki nudijo pomoč žrtvam družinskega nasilja v lokalnem okolju.

Cilj naših akcij je informiranje širše javnosti o možnih oblikah pomoči, prikazati povezanost delovanja vseh vključenih služb ter nagovoriti žrtve, da se opogumijo poiskati pomoč.

Izobraževanje in usposabljanje izvajalcev, supervizija

Velik poudarek namenjamo izobraževanju in usposabljanju izvajalcev programa, ki se vsako leto udeležijo vsaj treh izobraževanj letno. Vsako leto nove prostovoljce vključimo v izobraževanje za prostovoljsko delo, ki ga izvaja CSD Spodnje Podravje.

- supervizija za izvajalce programa in prostovoljke, enkrat mesečno za zaposlene in prostovoljce, po 1,5 ure
- intervizija za izvajalce programa in prostovoljke, dvakrat mesečno po eno uro
- timski sestanki znotraj organizacije, enkrat tedensko po eno uro
- mentorski sestanki s prostovoljci, enkrat mesečno po 1,5 ure

Izvajalci v programu:

V programu Varna hiša Ptuj so v skladu z Javnim razpisom za sofinanciranje socialnovarstvenih programov, ki ga je izdal MDDSZ zaposlene skupaj tri strokovne delavke od tega ena strokovna vodja in dve strokovni delavki. V letu 2023 je bila v programu za krajši delovni čas zaposlena laična delavka s srednjo izobrazbo.

V obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 je bilo v program vključenih 5 prostovoljcev, ki so skupaj opravili 245 ur prostovoljnega dela. Prostovoljci v programu poskrbijo za kvalitetno preživljanje prostega časa, izvajajo različne delavnice, tako pogovorne kot tudi kreativne, nudijo podporo, učno pomoč in varstvo otrok.

Zasedenost v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023:

Mesec	Skupaj število vključenih uporabnikov	število žensk	število otrok	skupaj število nočitev	zasedenost v %
januar	10	7	3	280	93,55
februar	10	7	3	280	100,00
marec	10	7	3	302	98,16
april	11	7	4	278	94,76
maj	11	8	3	306	98,62
junij	12	7	5	280	88,10
julij	10	6	4	268	77,88
avgust	8	5	3	248	71,89
september	12	7	5	230	69,52
oktober	10	6	4	198	49,77
november	7	4	3	190	47,62
december	8	5	3	151	52,07
Povprečno število na mesec	9,92	6,33	3,58	250,92	78,54

Število vseh (različnih) uporabnikov v letu 2023:

ženske	16
otroci	9
skupaj	25

Ženske, nastanjene v program, so bile stare od 19 do 67 let; otroci pa od 4 do 14 let starosti. 9 žensk je bilo nastanjenih brez otrok in 7 žensk je bilo nastanjenih skupaj z otroki (9 otrok: 6 deklic in 3 dečki). 11 žensk je prihajalo iz občin UE Ptuj, 5 žensk je bilo iz drugih slovenskih občin. V letu 2023 se je iz programa izselilo 10 žensk, od tega si jih je 8 uredilo drugo primerno bivanje (najem tržnega stanovanja), le 2 ženski sta se vrnili nazaj v nasilno okolje.

Vsi uporabniki (ženske in njihovi otroci) so doživljali psihično nasilje, 10 žensk je hkrati doživljalo fizično nasilje, 3 od njih tudi spolno nasilje in 5 žensk je doživljalo še ekonomsko nasilje.

Posebnosti dela v letu 2023

V prvem polletju leta 2023 beležimo 95,62% zasedenost kapacitet programa. V obdobju od februarja 2023 do maja 2023 smo zaradi zasedenosti programa morali pet oseb zavrniti. Posredovali smo jim kontakte drugih varnih hiš in kriznih centrov za žrtve nasilja.

V letu 2023 so bile v program vključene tri tujke (Kosovo, Bosna in Hercegovina, Turčija), dve z dovoljenjem za začasno bivanje in ena z dovoljenjem za stalno prebivanje v Sloveniji. Poseben izziv dela s tujkami je predvsem v sporazumevanju, saj nekatere govorijo le svoj materin jezik. Z namenom, da se lažje asimilirajo v naše okolje, jih strokovne delavke varne hiše vzpodbudimo k vključitvi v tečaj slovenskega jezika ter se v ta namen povezujemo z drugimi institucijami (upravnimi enotami, Ljudsko univerzo Ptuj).

Pri posameznih uporabnicah (predvsem starejših) še vedno opažamo izrazit brezup v prihodnost. Celotno situacijo, ženske v večini primerov dojemajo kot popolnoma utopično, izgubljajo zaupanje do posameznih institucij in do izboljšanja svoje situacije. Večina teh žensk je odkrito povedala, da zase ne vidijo svetle prihodnosti.

Poslabšala se je njihova materialna situacija tako tistim, ki so brez zaposlitve kot zaposlenim, ki ne dosegajo niti minimalne plače; cene najemnin in ostalih stroškov bivanja so strmo narasle. Razpis za neprofitna stanovanja je vsako drugo leto in tudi takrat so na njih neuspešne, saj ne dosegajo zadostno število točk (predvsem samske ženske brez otrok), da bi stanovanje dejansko dobile, ker je neprofitnih stanovanj premalo. Posledično ostajajo v varni hiši dlje časa (tudi, ko niso več ogrožene), saj v našem programu, zaradi nižjih stroškov bivanja in pomoči v obliki donacij, lažje preživijo. Vedno več žensk zaprosi za podaljšanje bivanja v varni hiši, kar jim v skladu s pravilnikom omogočimo, saj bi se sicer zaradi finančne stiske in nerešenih sodnih postopkov vrnilo v nasilno okolje.

Poročilo pripravila:

Anita Brunčič, mag. soc. del.

mag. Miran Kerin

direktor

